

Kimyoviy texnologiya (plastmassalarni qayta ishlash)

Ta'lif shakli, ta'lif davri:

240 kredit to'planadi, kunduzgi ta'lif shakli, 4 yil o'qiladi

Ta'lif klasifikatori:

kimyogar-texnolog

Ilmiy izlanish qamrovi:

Plastmassalarni qayta ishlash

Fakultet:

Kimyoviy moddalar texnologiyasi

Yo'nalish kodi:

60710100

Kafedra mudiri:

Adilov Ravshan Irkinovich, email: ymbptk@tkti.uz

O'quv dasturining maqsad(lar)i:

Mehnat bozori talablariga javob beradigan, oliy ma'lumotli, yuqori professional malaka va ko'nikmalarga ega bo'lgan kimyogar-texnolog mutaxassislarni (bakalavr va magistr) tayyorlash hisoblanadi.

Professional faoliyatga kirish:

bakalavriat ta'lif yo'nalishi – umumiyo'rta, o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasalarida mutaxassislikka oid fanlarni o'qitish, umumiyo'rta, o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi tizimining tashkilotlari, O'zbekiston Respublikasi Fanlar Akademiyasi va tarmoq ilmiy-tadqiqot institutlari, fan va ishlab chiqarish, korxona va tashkilotlar, davlat boshqaruvi organlari, bojxona xizmati laboratoriyalari, davlat va nodavlat ta'lim muassasalarida mutaxassislikka oid kompleks masalalar majmuasini qamrab oladi.

Kimyoviy texnologiya (plastmassalarni qayta ishlash)

1-semestr	Fan kodi	Fan nomi	Kredit miqdori	2-semestr	Fan kodi	Fan nomi	Kredit miqdori
	O'RT1104	O'zbek (rus) tili	4		DIN1204	Dinshunoslik	4
	UNK1108	Umumiy va noorganik kimyo	4		UNK1108	Umumiy va noorganik kimyo	4
	XT1108	Xorijiy til	4		XT1108	Xorijiy til	4
	FIZ1108	Fizika	4		FIZ1210	Fizika	4
	OM1108	Oliy matematika	4		OM1315	Oliy matematika	4
	O'YT1104	O'zbekistonning eng yangi tarixi	4		TTAT1106	Texnik tizimlarda axborot texnologiyalari	6
	MKG1106	Muhandislik va kompyuter grafikasi	6		OK1106	Organik kimyo	4
3-semestr	Fan kodi	Fan nomi	Kredit miqdori	4-semestr	Fan kodi	Fan nomi	Kredit miqdori
	MS2304	Metrologiya va standartlashtirish	4		FKK2310	Fizikaviy va kolloid kimyo	6
	OK1106	Organik kimyo	4		UKT2406	Umumiy kimyoviy texnologiya	6
	AK2306	Analitik kimyo	6		MATR2404	Materialshunoslik	4
	TM2306	Texnik mexanika	6		MSQU2404	Monomerlarni sintez qilish usullari	4
	EEA2306	Elektrotexnika va elektronika asoslari	6		YMBK2406	Yuqori molekulalni birikmalar kimyosi va fizikasi	6
	FKK2410	Fizikaviy va kolloid kimyo	4				

Kimyoviy texnologiya (plastmassalarni qayta ishlash)

5-semestr	Fan kodi	Fan nomi	Kredit miqdori	6-semestr	Fan kodi	Fan nomi	Kredit miqdori
	FAL3504	Falsafa	4		EKA3604	Ekologiya	4
	PKMY3504	Polimer kompozision materiallar yaratish asoslari	4		ATJQ3510	Asosiy texnologik jarayon va qurilmalar	6
	ATJQ3509	Asosiy texnologik jarayon va qurilmalar	4		ATJQ3601	Asosiy texnologik jarayon va qurilmalar (kurs loyihasi)	1
	Tanlov fanlar				PIChT3605	Plastmassalarni ishlab chiqarish texnologiyasi	5
	QMT3504/	Qadoqllovchi materiallar texnologiyasi/	4		PIChT3601	Plastmassalarni ishlab chiqarish texnologiyasi (kurs ishi)	1
	PQIM3504	Plastmassalarni qayta ishlashdagi matematik usullar yordamida jarayonni boshqarish			Tanlov fanlar		
	ASPQ3504/	Avtomobil sanoatida polimerlarni qo'llash asoslari/	4		MUHP3602/	Muhandislik psixologiyasi/	2
	PEKO3504	Polimer-elastomer kompozitsiyalar olish texnologiyasi			UP3602	Umumiy pedagogika	
7-semestr	Fan kodi	Fan nomi	Kredit miqdori	8-semestr	Fan kodi	Fan nomi	Kredit miqdori
	SIM4704	Soha iqtisodiyoti va menejmenti	4		XFX4804	Hayot faoliyati havfsizligii	4
	IChJM4706	Ishlab chiqarish jarayonlarini modellashtirish va avtomatlashtirish	6		PQIT4806	Plastmassani qayta ishlash texnologiyasi	6
	Tanlov fanlar				YMBJ4805	Yuqori molekulali birikmalar ishlab chiqarish va qayta ishlah jixozlari	5
	QHPT4706/	Qoplama hosil qiluvchi polimerlar texnologiyasi/	6		YMBJ4801	Yuqori molekulali birikmalar ishlab chiqarish va qayta ishlah jixozlari (kurs loyihasi)	1
	STOQ4706	Sintetik tolalar olish va qayta ishlash texnologiyasi			Tanlov fanlar		
	PT4706/	Poliolifenlar texnologiyasi/	6		YMBK4804/	Yuqori molekulali birikmalar ishlab chiqarish va qayta ishlah korxonalarini loyixalash asoslari/	4
	O'ICHP4706	O'zbekistonda ishlab chiqariluvchi polimer mahsulotlari			KBKQ4804	Korxona binolarining kapital qurilishi, bosh plani va kamunikatsiyalari	
	PChQI4704/	Polimer chiqindilarini qayta ishlash texnologiyasi/	4				
	PETQ4704	Polietilentereftalatni qayta ishlash texnologiyasi					
	PR4704/	Polimerlar reologiyasi/	4				
	PQIE4704	Polimerlarni qayta ishlashda ekologik muammolari va ularni yechimi					

Kimyoviy texnologiya (plastmassalarni qayta ishlash)

O'rjanish natijalari:

Bilim va tushunchalar

- A1** Yuqori molekulali birikmalar (polimerlar, plastmassalar, polimer kompozision materiallar) sohasiga oid nazariy, amaliy, ilmiy matematika, kimyo, organik kimyo, noorganik kimyo, materialshunoslik, polimerlar kamyosi, kalloid kimyo, analitik kimyo va axborot texnologiyalari tamoyillarini tushuntira oladi;
- A2** Polimerlar tuzizlishi, texnologik va expluatasion xossalari, polimerizasion plastmassalar, polikondensatsion plastmassalar, qo'shimchalar, qo'shimchalar o'rni, to'diruvchilar, plastifikatorlar, erituvchilar, stabilizatorlar, sirt aktiv moddalar, organik va noorganik birikmalarning tuzilishini, nano polimerlar asoslarini tavsiflay oladi; polimerlar kamyosi va texnologiyalarini ularning kimyoviy texnologiyada qo'llanilishini tushuntira oladi;
- A3** Plastmaslar olish jarayonida nazariy va amaliy asoslari va tushunchalarini tushuntira oladi, plastmassalar kimyoviy texnologiyasida polimerlarning hosil bo'lish mexanizmlari (radikal, ion, zanjirli, ion kardinatsion, element organik birikmalar, murakkab poliefirlar), poliolefinlar ishlab chiqarish asoslarini biladi, bir biridan farqi, tanlay bilishi, tuzilishini xossalarga ta'siri anglaydi;
- A4** Plastmassalarni ishlab chiqarishda asosiy nazariy va texnologik jihatlari va tushunchalarini tavsiflay oladi, polimerizasion (polietilen, polipropilen, polistirol, polivinilxlorid), polikondesasion (fenol-formaldegid, to'yinmagan poliefir, poliamid, polietilentereftalat) ishlab chiqarish malakasiga ega bo'ladi;
- A5** Plastmassalarni qayta ishlash texnologiyasining boshqa fanlar (organik kimyo, noorganik kimyo, umumiy kimyoviy texnologiya, analitik kimyo, kalloid kimyo, texnologik mashina jixozlari, avtomatlashtirish) bilan aloqasini tushuntira oladi;
- A6** Kengroq multidisipliner kontekstni tushuntira oladi va boshqa texnologiyalarning usullari va jarayonlarini qo'llay oladi; kimyoviy texnologiya jarayonlarini tushuntira oladi.

Texnologik tahlil

- B1** Plastmassalarni qayta ishlash texnologiya jarayonlarni tahlil qilish va baholash, eksperimental, analitik va raqamli usullarni qo'llash, plastmassalar ishlab chiqarish texnologiyalarini (polietilen, polipropilen, polistirol, polivinilxlorid, polietilentereftalat, poliuretanlar, fenol-formaldegid, epoksid qatronlar, poliamid, poliefir qatronlari va boshqa polimerlarni) tushuntirish qobiliyatiga ega;
- B2** Muhandislik va kimyo samoati muammolarni aniqlash, shakllantirish va hal qila oladi, o'z bilim va tushunchalarini muhandislik va texnologik tahliliga qo'llay oladi, usullar va polimer va plastmassalarni ishlab chiqarish uchun jihozlarni tanlash, ishlab chiqarish, qayta ishlash jixozlari (bosim ostida quyish, ekstruziya, vakuum shakllash, rotatsion shakllash, kalandrash, preslash, valslash) va ularni tashkil qiluvch elementlari, ularni ishlash jarayo'ni xamda ishlab chiqarish bosqichlarini tushuna oladi;
- B3** Xavfsizlik talablari va texnologiyalarning inson salomatligiga ta'sirini hisobga olish, qoplama hosil qiluvchi yuqori molekulali birikmalar kimyoviy texnologiyasiga tegishli tahliliy va modellashtirish usullarini tanlash va qo'llash, texnologik parametrlar va jihozlarni tanlash, yuqori molekulali birikmalar kimyoviy texnologiyasi jarayonlarida modellashtirishni qo'llash qobiliyatlariga ega;

Texnologik dizayn

- C1** Belgilangan texnik, iqtisodiy va ekologik talablarga javob beradigan loyihalarni ishlab chiqish va amalgalashda plastmasslar olishda, qo'llaniladigan xom ashvo va qo'shimchalar xaqida bilim va tushunchalarini qo'llay oladi, sintez va qayta ishlash jarayonlarini (polimerlanish, polikondensatsiyalanish, sopolimerlanish, tuzilish, bosim ostida quyish, ekstruziya, preslash, valslash) tahlilini amalgalashda oshira oladi;
- C2** Texnologiyani loyihalash metodologiyasini tushuntira oladi, ularni yuqori molekulali birikmalar kimyoviy texnologiyasi jarayonlarini loyihalashda, jarayonlarni raqamlashtirishda muhandislik va texnologik uskunalarini (reaktorlar, trimerlar, avtoklaf, ekstruderlar, separatorlar, bosim ostida quyuvchi, vals, kalandr, preslash, purkash) tanlashda qo'llay oladi.

Tadqiqot

- D1** Ma'lumotlar bazalari va boshqa axborot manbalarida polimerlar va nano materiallar innovatsiyalari haqida kerakli kasbiy va ilmiy ma'lumotlarni, ilmiy texnologik usullarni topa oladi, plastmassalar va kompozisiya olish texnologiyasi va nano texnologiyasi yutuqlarini aniqlay oladi, polimer va plastmassalar haqidagi kimyoviy va texnologik ma'lumotlar bazalarini tushuntira oladi;
- D2** Plastmassalar va kompozisiya olish texnologiyasi va nano texnologiyasi rivojlantirish uchun shart-sharoitlarni yaratib, ishlab chiqish uchun raqamli modellashtirish usullarini tahlil qilish va ulardan foydalanish qobiliyatiga ega;
- D3** Kerakli tajribalarni rejallashtirish va o'tkazish, ularning ma'lumotlarini baholash va xulosalar chiqarish; kimyo, kimyoviy texnologiya va muhandislik sohasidagi aniq muammolarni aniqlash va hal qilish; tegishli analitik asboblarni tanlash, kimyo va kimyoviy texnologiya sanoati uskunalaridan (reaktorlar, trimerlar, avtoklaf, ekstruderlar, separatorlar, reftikatsion kalonnalar, bosim ostida quyish, rotatsion, vakuum shaklash, presslash, kalandrash, valslash, biser tegrimonlari) foydalanish qobiliyatiga ega.

Amaliy tadbirlar

- E1** Plastmassalar va kompozisiya olish texnologiyasi va nano texnologiyasi jarayonlarning laboratoriya va ishlab chiqarish uskunalarini tanlash, qo'llash va boshqarish, polimerlanish, polikondensatsiyalash asosidagi plastmassalarni ajrata olishi, tuzilishini xossalarga ta'sirini, qayta ishlash usullarini tahlilini amalgalashda oshirish;
- E2** Muhandislik va kimyoviy texnologik muammolarni hal qilishda nazariy va amaliy bilimlardan foydalanish, plastmassa va kompozisiyalarni olish va qayta ishlashda texnologik tizimlarni tanlash, yuqori molekulali birikmalar mahsulotlarining texnologik liniyalarini loyihalash qobiliyatiga ega;
- E3** Texnologik faoliyatning axloqiy, kimyoetik, huquqiy, ekologik va tijorat holatlarini tavsiflay oladi, ijtimoiy ta'sir, ekologik muammolarni va nano materiallari muammolarini tushuntira oladi;
- E4** Kimyoviy texnologik faoliyatni tashkil etish tamoyillarini, mehnatni muhofaza qilishning ahamiyati va asosiy talablarini, shuningdek, texnologik jarayon va biznes muhitining o'zaro ta'sirini tushuntira oladi.

Kimyoviy texnologiya (plastmassalarni qayta ishlash)

O'rganish natijalari

Shaxsiy ko'nigmalar

- F1** Mustaqil va jamoada samarali ishlash, jamoada va tipik va atipik vaziyatlarda ishlash qobiliyatiga ega;
- F2** Muhandislik va texnologiya jamiyatni keng jamoatchilik bilan ona tilida va chet tilida muloqot qila oladi va gumanitar, ijtimoiy, fan va texnologiya tushunchalarini tushuntirish qobiliyatiga ega;
- F3** Texnologik va muhandislik yechimlarining jamiyat va atrof-muhitga ta'sirini tushuntira oladi, kasbiy etika va texnologik muhandislik faoliyati normalariga rioya qiladi, kimyoviy texnologik faoliyat uchun mas'uliyatni o'z zimmasiga olish qobiliyatiga ega bo'ladi;
- F4** Tadbirkorlik qobiliyatlari, turli sanoat korxonalarini boshqarish, rivojlanish xususiyatlarini tushuntira oladi;
- F5** Mustaqil, uzlusiz ta'lif bilan shug'ullanish, texnologik taraqqiyot bilan birga takomillashish qobiliyatiga ega.

